

UDC 332.8

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2019-38-2-138-145>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ

Татаренко Г.В., Стороженко О.О., Татаренко Д.В.

PROBLEMATIC ISSUES OF ASSIGNING HOUSING SUBSIDIES

Tatarenko H.V., Storozhenko O.O., Tatarenko D.V.

Анотація. З 1 жовтня 2019 року в Україні запроваджено новий механізм фінансування житлових субсидій та виплати пільг на оплату житлово-комунальних послуг. Правовий інститут субсидій та пільг у сфері оплати житлово-комунальних послуг є частиною права соціального забезпечення. Головною метою зазначеного інституту є соціальний захист найбільш уразливих та незахищених верств населення. Житлові субсидії виступають однією з форм організаційно-правового забезпечення реалізації громадянами своїх соціальних права. Стаття присвячена дослідженню проблемних питань визначення та класифікації житлових субсидій, удосконаленню порядку їх призначення та розробці пропозицій, щодо їх вдосконалення. У статті розглянуто поняття «субсидія», її роль в нашій країні, хто має право на отримання даного виду соціальної допомоги від держав; здійснено аналіз національного законодавства щодо призначення субсидій, зокрема у новій формі – монетизації. Наведено методичні та практичні рекомендації з формування ефективної системи надання житлово-комунальних субсидій, яка допоможе реалізувати принцип адресності субсидування.

Ключові слова: житлова субсидія, адресність, суб'єкти отримання житлових субсидій, верифікація, монетизація.

Постановка проблеми. Для багатьох громадян України витрати на оплату житлово-комунальних послуг складаються левову частку видатків від отриманого доходу. Співвідношення суми нарахованого комірного та мінімальної заробітної плати, пенсії, стипендії не залишає шансів їх отримувачам розрахуватися самостійно, не звертаючись за допомогою до держави. Конституційний статус України, як соціальної держави, передбачає надання громадянам гарантій щодо забезпечення стійкого соціального добробуту за допомогою ефективного механізму реалізації різноманітних форм державного соціального забезпечення. У житлово-комунальній сфері такою формою виступають житлові субсидії та пільги щодо сплати житлово-комунальних

послуг. На жаль нестабільність тарифної політики, цінова мінливість вартості природних ресурсів, їх транзиту підсилюють складність прогнозування витрат споживачів та нарахування субсидій. Заплутаність визначення права та умов призначення і отримання житлової субсидії, непрозорість, складність процедури звернення осіб до органів соціального захисту населення з метою призначення житлових субсидій, непрозорість та порушення принципу адресності призначення субсидій призводить до втрати довіри з боку населення до органів державної влади та до соціальної політики держави.

Аналіз досліджень та публікацій: проведений аналіз літературних джерел з питань права соціального забезпечення в цілому, та

питань призначення житлових субсидій в Україні окремо. Слід виділити роботи В. Андрєєва, А. Бабича, Н. Болотіної, Є. Єгорова, Е. Жильцова, М. Клемпарського, Б. Надточного, В. Роїка, Т. Хренової та ін. Серед зарубіжних вчених дане питання розглядали А. Армак, Л. Ерхард, П. Куусі, Х. Ламперт та ін.

Метою дослідження є комплексний аналіз проблем, пов'язаних з призначенням, нарахуванням та виплатою субсидій та пільг на житлово-комунальні послуги.

Об'єктом дослідження виступають суспільно-правові відносини, пов'язані з наданням субсидій на оплату житла та житлово-комунальних послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останніми роками Україна перебуває в нестабільному економічному та соціальному становищі, що супроводжується інфляцією низьким рівнем життя та безробіттям. Одною з головних проблем є підвищенням тарифів на оплату житлово-комунальних послуг, що спричиняє серйозні проблеми для малозабезпечених верств населення, неспроможних оплачувати послуги за новими тарифами. В зв'язку з цим в 1995 році з метою створення надійної підтримки малозабезпечених родин було запроваджено ефективну програму соціального захисту населення – програму житлових субсидій. Це перша в Україні програма соціальної підтримки сімей з низькими доходами. Вже в травні 1995 року по всій Україні почався прийом заяв на призначення вищезазначеної допомоги.

Варто зазначити, що механізм субсидіювання, не зважаючи на його постійне вдосконалення не бездоганний. Нормативно-правові акти, які його регулюють містять ряд проблемних моментів. Також зазначимо, що в результаті підвищення тарифів на оплату житлово-комунальних послуг населення, навіть використовуючи субсидії, змушене сплачувати величезні рахунки, а деякі категорії людей, які з тих або інших причин не отримали субсидію, взагалі опиняються в безвихідній

ситуації. Додаткові хвилювання отримувачів всіх видів соціальних допомог, втому числі житлових субсидій викликає процес верифікації громадян, який буз запроваджений в 2016 році. Перевірка загрожує припиненням субсидіювання багатьох сімей.

В сфері субсидіювання є багато проблем, які потребують додаткової уваги, дослідження та вирішення на державному рівні. З приводу призначення житлових субсидій населенню існують чисельні публікації на офіційних сайтах Міністерства соціальної політики України, на офіційних сторінках Facebook у посадових осіб, які працюють в сфері соціального захисту населення, також інформацію щодо призначення субсидій публікують газети та журнали, багато інформації з даного приводу громадяни можуть отримати зі ЗМІ. Однак, наукових статей на дану тему в Україні на сьогоднішній день майже не має. У зв'язку з цим, виникає гостра необхідність у дослідженні питання призначення житлових субсидій, та визначення аналізу проблемних питань механізму субсидій в Україні, шляхів їх вирішення.

За даними Державної служби статистики України загальна сума субсидій на оплату житлово-комунальних послуг за січень-вересень 2019 року зросла на 24,6 % - до 974,9 млн. грн. Середній розмір призначеної субсидій на сім'ю у вересні 2019 року, порівняно з вереснем 2018 року, збільшився на 13% - до 115,7 грн. У бюджеті на 2020 рік передбачено 4,6 млрд. гривень на програму «Житлові субсидії». Проте на сьогоднішній день, зменшується кількість домогосподарств, які мають право на призначення житлової субсидії. Отже, пропонуємо проаналізувати стан призначення субсидії в Україні, проблемні етапи, та етапи вдосконалення механізму призначення житлових субсидій.

Субсидія це слово латинського походження і означає допомога, підтримка. Розглядається як цільова, безповоротна матеріальна допомога для відшкодування витрат на

оплату послуг чи придбання життєво необхідних споживчих товарів у переліку та обсягах, визначених законодавством [1, 450]. Одним з найбільш вдалих та змістовних сучасних визначень субсидії вважаємо визначення запропоноване Т. Хреновою, яка пропонує під житловою субсидією розуміти «...адресну, систематичну соціальну допомогу особам, які з тих чи інших причин не можуть забезпечити себе самостійно, фінансування якої здійснюється за рахунок Державного бюджету України та є безповоротною формою допомоги, яка надається виключно на передбачені спеціальними правовими актами цілі (на оплату житлово-комунальних послуг) у чітко встановленому порядку її надання та метою якої є здійснення соціальної підтримки, гідного рівня життя осіб» [2, с.5]

Житлова субсидія є безповоротною адресною державною соціальною допомогою мешканцям домогосподарств, що проживають в житлових приміщеннях (будинках) і не можуть самотужки платити за житлово-комунальні послуги, оплачувати витрати на управління багатоквартирним будинком [3, п. 3]. Адресність – це надання соціальної допомоги найбільш нужденним громадянам або сім'ям з урахуванням матеріального стану та середньомісячного сукупного доходу, що підтверджується відповідними документами і перевіряється у ході обстеження матеріального стану осіб, у тому числі їх доходів [4]. Право на отримання житлової субсидії мають громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України (далі - громадяни), що проживають у житлових приміщеннях (будинках) [3, п. 4]. Житлові субсидії призначаються за наявності різниці між розміром плати за житлово-комунальні послуги та/або скрапленій газ, тверде та рідке пічне побутове паливо та ін. і розміром обов'язкового відсотка платежу, встановленого відповідно до постанови Кабінету Міністрів України [3, п. 5].

Тобто, аналізуючи вищезазначені пункти ПКМУ №848, можна прийти до висновку, що багато родин має право на отримання житлової субсидії. Проте, це зовсім не так, пункт 14 вищезазначеної Постанови містить норми, при яких житлова субсидія не призначається, що значно зменшують коло осіб, які мають право на її отримання. Пропонуємо розглянути найбільш суперечливі норми постанови: житлова субсидія не призначається (у тому числі на наступний період), якщо: у складі домогосподарства або у складі сім'ї члена домогосподарства є особи, що досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії, і в цьому періоді: за інформацією ДПС, Пенсійного фонду України, у них взагалі відсутні доходи, які враховуються під час призначення житлової субсидії або нарахований середньомісячний сукупний дохід менший, ніж розмір мінімальної заробітної плати, встановленої на початок періоду, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії [3, п. 14], вважаємо цю норму права такою, що потребує доопрацювання, адже населення, яке наприклад мешкає в селі, не завжди має можливість влаштуватися на роботу, в зв'язку з відсутністю робочих місць в їх населеному пункті, проте право на призначення житлової субсидії вони не мають, для призначення субсидії така категорія населення має сплатити єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців у періоді, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії, проте можливості сплатити таку суму населення не має можливості. Пропонуємо, ввести зміни в пп.3 п. 14 ПКМУ №848, та викласти в такому вигляді: у складі домогосподарства або у складі сім'ї члена домогосподарства є особи, що досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії за інформацією ДПС, Пенсійного фонду

України, у них взагалі відсутні доходи, окрім жителів сільської місцевості.

У пп.4 п. 14 ПКМУ №848, зазначається, що особи, які купили квартиру, будівлю, або оплатили купівлю інших товарів на суму 50 тис. гривень протягом 12 місяців перед зверненням позбавляються права на отримання субсидії. Варто зазначити, що в умовах суспільного подорожчання товарів суму 50 тис. гривень не можна вважати особливо великою, крім того, у житті виникають обставини, коли купівля певних послуг не є проявом багатства, наприклад ремонт будинку аварійного типу, купівля протезів для тяжкохворої людини. За таких умов, варто говорити про несправедливе позбавлення певних осіб субсидій, тому пропонуємо значно збільшити вказану в постанові суму, а також за наявності конкретних життєвих обставин надавати можливість призначати субсидію за рішенням комісії.

Суперечливим на нашу думку є п. 20 ПКМУ №848, згідно з яким: житлову субсидію за рішенням комісії не може бути призначено у разі, коли у члена домогосподарства або у члена сім'ї особи із складу домогосподарства доходи, які враховуються під час призначення житлової субсидії перебували за кордоном сукупно більше 60 днів протягом періоду, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії [3, п. 20] (в Постанові перераховані випадки, коли субсидія може бути призначена). В зв'язку з проведенням АТО(ООС) на території Луганської та Донецьких областей, велика кількість мешканців переїхали за кордон на постійне місце проживання, вдома залишилися старенькі бабусі, дідуся, які згідно з вищезазначеним пунктом тепер не мають право на отримання субсидії, тому що діти/онуки зареєстровані за їх адресою перебувають за кордоном сукупно більше 60 днів. Вважаємо цей пункт постанови антисоціальним, та таким що підлягає доопрацювання, пропонуємо додати таку норму: житлову субсидію за рішенням комісії не

може бути призначено у разі, коли у члена домогосподарства або у члена сім'ї особи із складу домогосподарства доходи, які враховуються під час призначення житлової субсидії перебували за кордоном сукупно більше 60 днів протягом періоду, за який враховуються доходи для призначення житлової субсидії, крім мешканців лінії розмежування, та районів проведення АТО/ООС, або члени сімей яких виїхали на постійне місце проживання за кордон, що може бути підтверджено відповідною довідкою.

Зупинимося на п. 90 ПКМУ №848, та зауважити, що: громадянин, якому призначено житлову субсидію, зобов'язаний протягом 30 календарних днів поінформувати структурний підрозділ з питань соціального захисту населення про виникнення обставин, зокрема щодо: зміни складу зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) членів домогосподарств; зміни соціального статусу членів домогосподарства; зміни у складі сім'ї члена домогосподарства; зміни переліку отримуваних житлово-комунальних послуг, умов їх надання; зміни переліку витрат на управління багатоквартирним будинком; зміни управителя, виконавця комунальних послуг, створення об'єднання [3, п. 90]. Згідно діючого законодавства України громадяни несуть відповідальність за надані відомості про доходи, майно, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на призначення субсидії та на визначення її розміру.

Для того щоб уникнути зловживань та марнотратства державою запроваджено верифікацію державних виплат, в тому числі субсидій.

Верифікація - комплекс заходів із збору та перевірки достовірності інформації, що визначена законодавством для призначення, нарахування та/або здійснення державних виплат і впливає на визначення права на отримання та розмір таких виплат, а також виявлення невідповідності даних у автоматизованих інформаційних системах, реєстрах, базах

даних суб'єктів надання інформації [6]. Верифікація житлових субсидій спрямована на те, щоб державну допомогу у вигляді субсидії отримували саме ті, кому вона потрібна. Бюджетні кошти повинні витратитись ефективно і прозоро.

Метою верифікації житлових субсидій є виявлення неправомірно призначених житлових субсидій. Верифікація житлових субсидій дозволяє виявити осіб, які наприклад здійснили купівлю товарів довгострокового вжитку на суму понад 50 тисяч гривень, автомобіля, квартири, тощо, та які не повідомили про це у встановлений законодавством строк органи соціального захисту населення. Крім того верифікація дозволяє виявити приховування інформації про зміни в складі сім'ї, що призводить до подвійного нарахування субсидії. Завдяки верифікації житлових субсидій, соціальна підтримка населення стає більш справедливою – допомогу отримують тільки ті, хто справді її потребує.

Згідно п.1 «Порядку повернення коштів, надміру виплачених за призначеними субсидіями», затвердженого спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України N 39/283/90/5 від 29.12.97 (зі змінами): повернення бюджетних асигнувань, надміру перерахованих за призначеними субсидіями, проводиться у випадках:

1) виявлення подання громадянами свідомо документів із неправильними відомостями про доходи та майновий стан усіх зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) осіб, приховання заробітку чи іншого доходу, подання фальшивих документів; 2) виявлення помилки в розрахунку розміру призначеної субсидії; 3) виявлення неправильних відомостей, виданих юридичними особами; 4) виявлення прихованої інформації про набуття права власності на житло (житлове приміщення) іншою особою,

яка не була в ньому зареєстрована на перше число місяця, з якого призначена субсидія [5].

Надання субсидії припиняється, якщо громадянин приховав або свідомо недостовірні дані про доходи (не зазначив один із видів доходів) та майновий стан, що вплинули на встановлення права на субсидію, внаслідок чого йому була надміру перерахована сума субсидії. У разі коли громадянин добровільно не повернув надміру перераховану (виплачену) суму субсидії, питання про її стягнення органи, що призначають субсидії вирішують у судовому порядку. Проте питання повернення цих коштів є проблемним для органів соціального захисту населення, оскільки згідно діючого законодавства, при подачі до суду позовної заяви, позивач повинен сплатити судовий збір, орган соціального захисту населення – це державний орган влади, та витрати на сплату судового збору у бюджеті державної установи майже ніколи не передбачені.

В березні 2019 року в Україні розпочався масштабний етап монетизації субсидій, який потягнув за собою ряд проблемних питань. Оскільки процес монетизації субсидій в Україні зовсім новий, наукового трактування монетизації нами не знайдено. Вивчивши законодавчі акти, статті політиків та дані з мережі Інтернет, пропонуємо монетизацію розуміти, як процес перетворення на гроші. Монетизація житлових субсидій – це перехід на розрахунки субсидій «живими грошима». Тобто, монетизація полягає в тому, що на рахунок людини – отримувача допомоги буде надходити певна сума коштів, і вже цими коштами людина буде розраховуватися за комунальні послуги. Таке поняття як обов'язковий платіж скасовується. Домогосподарство отримує субсидію готівкою та має самостійно розраховуватися за комунальні послуги, а кошти, які залишилися після оплати комуналки, може використати на свій розсуд. Проблема в тому, що не всі, хто отримує монетизацію житлових

субсидій вчасно оплачують послуги, та на наступний місяць мають заборгованість, зазначимо, що при заборгованості з оплати комунальних платежів понад місяць, субсидію на новий період не призначатимуть.

Також зазначимо, що у разі смерті особи, якій було призначено субсидію, надання субсидії не припиняється до закінчення строку її призначення за умови, що у житловому приміщенні зареєстровані інші особи, яким нараховується плата за житлово-комунальні послуги, але якщо особа, яка померла зареєстрована одна, то не отримана сума субсидії буде повернена до державного бюджету.

Вважаємо за необхідне спростити механізм призначення житлових субсидій для окремих категорій громадян, наприклад необхідно надати право опікунам чи піклувальникам неповнолітніх осіб, що залишились без батьківської опіки (піклування), недієздатних осіб працездатного віку на звернення до уповноважених органів із заявою для отримання житлової субсидії в інтересах вказаних осіб.

Підводячи підсумки всього вищевикладеного, слід підкреслити, що програма житлових субсидій стала однією з найважливіших програм соціального захисту. Вона є першою в Україні адресною програмою соціального захисту, спрямованою на найменш забезпечені верстви населення, яка зняла соціальну напругу в суспільстві в умовах підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги і енергоносії. Діюча в Україні система, яка забезпечує призначення субсидії на оплату комунальних послуг, являє собою ефективний механізм збільшення доходів малозабезпеченої частини населення України. Проте не зважаючи на удосконалення, затверджений механізм державних субсидій на сьогодні має ряд проблемних аспектів. Існує високий ризик втрати позитивної ролі державних субсидій у зв'язку із збільшенням тарифів на житлово-комунальні послуги. Держава у сфері соціальної політики повинна звернути увагу і вжити всі заходи з підтримки вразливих

верств населення. Головний важіль стимулювання малозабезпеченої категорії населення залишається створення робочих місць і гідна оплати праці, яка давала б можливість забезпечити себе і членів сім'ї гідним життям, завдяки заробленим коштам, а не отриманій від держави соціальній допомозі.

Дана тематика має перспективу дослідження у напрямі вдосконалення фінансового механізму державного управління щодо забезпечення соціального захисту населення та потребує перегляду, доробки та вдосконалення.

Література:

1. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. – Чернівці : ПАТ "ПВК" "Десна", 2016.- 692 с.
2. Хренова Т. Ю. Житлова субсидія як організаційно-правова форма соціального забезпечення населення: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук [Електронний ресурс] http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Xrenova/d_Xrenova.pdf
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» [Електронний ресурс] // № 848 від 21 жовтня 1995 року – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-95-п>
4. Піскун К. Адресність соціальної допомоги як напрям покращення методики планування витрат соціального призначення / К. Піскун // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2013. – Вип. 1(8). – С. 212 – 221 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13pk_vvsp.pdf.
5. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерства юстиції України № 39/283/90/5 від 29.12.97 «Про затвердження порядку повернення коштів, надміру виплачених за призначеними субсидіями» [Електронний ресурс] // № 39/283/90/5 від 29.12.97 року – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0634-97>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 136 «Про затвердження Порядку здійснення верифікації та моніторингу пенсій, допомог, пільг, субсидій, інших соціальних

виплат» [Електронний ресурс] // № 136 18 лютого 2016 року – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/136-2016-p/ed20190604#n36>

References:

1. The right to social security. Common part: a textbook / BI Stashkov. - Chernihiv: Desna PJSC PVK, 2016.- 692 p.

2. Khrenova T. Yu. Zhytlova subsyidiia yak orhanizatsiino-pravova forma sotsialnoho zabezpechennia naselennia: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata yurydychnykh nauk [Elektronnyi resurs] http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Xhrenova/d_Xrenova.pdf

3. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "I apologize for providing funds for payment for the showcase of payment for servicing, sending, delivery and delivery of by-products" [21 years - 1995]:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-95-p>

4. Piskun K. Address reference on the methodology and methodology of planning of kinship relations / K. Piskun // Socio-economic problems of the state. - 2013. - Vip. 1 (8). - P. 212 – 221 [Electronic resource]. - Access mode: http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13pk_vvsp.pdf.

5. National Labor and Social Policy of Ukraine, Ukraine, Ministry of Justice of Ukraine № 39/283/90/5 dated 29.12.97 "Past obligation towards children in Ukraine" / 283/90/5 dated 29.12.97 - Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0634-97>

6. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 18 I. 2016 № 136 "Past Validity of the Verification and Monitoring of Pensions, Allowances, Benefits, Subsidies, and Other Social Benefits" [Electronic resource] // № 136 18 July 2016 - Access: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/136-2016-p/ed20190604#n36>

Татаренко Г.В., Стороженко Оксана Александровна, Татаренко Д.В. Проблемные вопросы назначения жилищных субсидий - Статья

С 1 октября 2019 года в Украине введен новый механизм финансирования жилищных субсидий и выплаты льгот на оплату жилищно-коммунальных услуг. Правовой институт субси-

дий и льгот в сфере оплаты жилищно-коммунальных услуг является частью права социального обеспечения. Главной целью указанного института является социальная защита наиболее уязвимых и незащищенных слоев населения. Жилищные субсидии выступают в качестве одной из форм организационно-правового обеспечения реализации гражданами своих социальных права. Статья посвящена исследованию проблемных вопросов определения и классификации жилищных субсидий, усовершенствованию порядка их назначения и разработке предложений, относительно их совершенствования. В статье рассмотрено понятие "субсидия", роль субсидий в праве социального обеспечения, субъекты права получения данного вида социальной помощи от государств; осуществлен анализ национального законодательства относительно назначения субсидий, в частности в новой форме - монетизации. Приведены методические и практические рекомендации формирования эффективной системы предоставления жилищно-коммунальных субсидий, которая поможет реализовать принцип адресности субсидирования.

Ключевые слова: жилищная субсидия, адресность, субъекты получения жилищных субсидий, верификация, монетизация.

Tatarenko H.V., Storozhenko O.O., Tatarenko D.V. Problematic issues of assigning housing subsidies - Article.

Housing subsidies are a form of organizational and legal support for citizens to realize their social rights. Starting from October 1, 2019, a new mechanism for financing housing subsidies and payment of benefits for housing and communal services has been introduced in Ukraine. The Law Institute on Subsidies and Benefits for Housing and Utilities is part of the right to social security. The main purpose of the institute is the social protection of the most vulnerable sections of the population. The article is devoted to the research of problematic issues of definition and classification of housing subsidies, improvement of the procedure for their setting and development of proposals for their improvement. The article deals with the concept of "subsidy", its role in our country, who is entitled to receive this type of social assistance from the states; the analysis of national legislation on the allocation of subsidies, in particular in the new form - monetization. Methodical and practical recommendations on the formation of an effective system of housing and communal subsidies are provided, which will help to realize the principle of targeting of subsidies.

Keywords: housing subsidy, targeting, housing subsidy entities, verification, monetization.

Авторська довідка:

Татаренко Галина Вікторівна – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Стороженко Оксана – юрисконсульт Управління соціального захисту населення Станічно-Луганської районної державної адміністрації.

Татаренко Дмитро Віталійович - бакалавр Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Стаття надійшла до редакції: 06 грудня 2019р.